

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Sharon, Pa. — Dne 7. julija si je zlomil nogo Anton Trontel, ko je med vožnjo na cesti padel s troka. Odpeljali so ga v bolnišnico in ima sedaj nogo v mavcu. — Frank Stambol, bivši tajnik društva št. 226 SNPJ, pa se je ponesrečil pri delu v tovarni in ima poškodovan kost v nogi. — V bolnišnici se je nahajal Steve Belle vsled krvnega pritiska, zdaj pa se zdravi v domači oskrbi. — V bolnišnici se nahaja tudi Johanna Okorn, ki se je morala podvreči operaciji. — Frank Paulic pa se že več časa nahaja v državnem sanatoriju.

Dve nadaljni smrtni žrtvi paralize

V teku 24 ur sta umrli nadaljna dva otroka za paralizo, tako da je do sedaj v Cuyahoga okraju v tej sezoni 8 smrtnih slučajev in vsega je 55 oseb zbolelo za to boleznijo. Večina bolnikov je dobila bolezen bolj lahkega značaja, kot poroča dr. John A. Toomey, načelnik oddelka mestne bolnišnice za nelezljive bolezni. Pravi vzrok te bolezni je še neznan.

Lakewood poviša plačo delavcem

Snoči se je vršila seja Lakewood koncila, na kateri so sklenili povišati plače mestnim uslužbencem za približno vsakega po \$30 na mesec. Prizadele so 300 delavcev in odredba bo v veljavi od 1. avgusta do 31. decembra.

Nova oblačilna tovarna

Cornblum Pants Mfg. Co. je dobila dovoljenje od CPA, da sme zgraditi novo tovarno na severovzhodnem oglu Superior Ave., in E. 27 St., ki bo stala \$110,000 in bo dvonadstropna, narejena iz železobetona in steklene opeke.

Kdor je človekoljub, daruje za otroško bolnico v Sloveniji

Truman išče srednjo pot; ne želi niti nadprodukcije niti depresije

WASHINGTON, 29. julija — Predsednik Truman je danes izrazil prepričanje, da se mora preprečiti doba pretirane produkcije in depresije, ter imenovati moža, ki je istega mnenja, za načelnika gospodarskega svetovnega sveta.

Na to mesto je bil imenovan Edwin Griswold Nourse, dosedanjí podpredsednik privatne ekonomske raziskovalne ustanove Brookings Institute, pri kateri je zavzemal omenjeni urad od leta 1922, ko je bila ustanova organizirana.

Angleži sprejeli ameriški načrt za spojitev okupacijskih zon v Nemčiji

WASHINGTON, 29. julija. — Državni departmet je danes naznanil, da je britska vlada "načeloma" sprejela ameriško ponudbo za spojitve britske in ameriške okupacijske zone v Nemčiji v eno samo gospodarsko enoto.

Predlog je stavil državni tajnik Byrnes na zadnji seji zunanjih ministrov v Parizu, predno se je razšla.

On je tedaj svetoval, da tudi Francija in Rusija pristane na to, da bi se Nemčija upravljala kot gospodarska enota.

PRAVDA ZA TRST SE NADALJUJE

Včeraj se je pričela v Parizu mirovna konferenca 21 držav, ki so bile prizadete v vojni z Italijo, Finsko, Ogrsko, Romunijo in Bolgarijo. Sprejete bodo mirovne pogodbe po načrtu, ki ga je sprejela konferenca zunanjih ministrov Združenih držav, Rusije, Francije in Velike Britanije.

Jugoslavija pošilja kot delegate svoje najboljše zastopnike—Edvarda Kardelja, Borisa Kidriča, Draga Marušiča, dr. Aleša Beblerja in dr. Jožeta Vilfana; ostali člani delegacije so Stanoje Simič, minister za zunanje zadeve in Kardeljev namestnik, Moša Pijade, Dimitar Vlahov, Sava Kosanović, novi veleposlanik v Washingtonu, Vladimir Mišić, Siniša Stanković, Vladimir Bakarič, Miloš Rasojević, Avde Humo, dr. Svetozar Ritig, dr. Zlatan Sremec, Srečko Manola, dr. Ljubo Leontić in Marko Ristić.

Jugoslavija ne bo odnehala od svoje zahteve po Trstu in tistemu teritoriju ob Jadranu in zapadni Sloveniji, ki po etničnih, gospodarskih in geografskih razlogih naravno pripadajo Jugoslaviji. Za Trst predvideva avtonomno sedmo republiko v okvirju federativne Jugoslavije. In ker je v Trstu italijanska večina, mu bo dana prilika na demokratski način izvajati samovlado, kakor prebivalstvo želi. Jugoslavija je pripravljena za jamčiti Trstu narodnostne, družbene in gospodarske pravice pod nadzorstvom Združenih narodov, kakor tudi jamčiti manjšinske pravice Italijanov v drugih delih Primorja, ki bi jih Velika četvorica hoteli internacionalizirati ali pa naravnost pripadati Italiji.

Načrt, ki je bil končno sprejet v Parizu na konferenci zunanjih ministrov je Slovenijo celotno odrezal od morja s tem, da predvideva ozki pas med Devinom in Trstom, ki je komaj dve do pet milj širok, ter malo širšega med Trstom in Novim gradom v severozapadni Istri. Vse važne železnice, ki se stekajo v Trst, prihajajo iz Jugoslavije. Ta mali pas, ki naj bi bil poznan kot "Prosta tržaška pokrajina," naj bi tvoril zaledje za

(Dalje na 3. strani)

17-LETNA ŽENA BILA NAJDENA UMORJENA

NEWARK, O., 29. julija — Včeraj zjutraj je bila najdena mrtva na nekem polju 17-letna Mrs. Thelma Hager Anderson, ki se je 1. marca tajno poročila v Kentuckyju in od tedaj vložila tožbo za razveljavljenje poroke. Mlada ženska je bila obrčana do smrti. Policija poroča, da ni nobenih dokazov, da je bila mlada ženska posiljena. Aretirana sta bila dva osumljenca.

Iščejo sorodnike

Ivan Bostjančič, 15800 Holmes Ave., je prejel dvoje pisem iz domovine, v katerih ga pisni naprošajo, da bi poizvedel za njih tu v Ameriki živeče sorodnike. Marija Simič, pošta Klana, Seloškalnica št. 3, Rijeka, Istru, želi zvedeti za nečake in nečakinje, otroke svoje pokojne sestre, katerih starši so se pisali Ivan in Ana Benčič.

Drugo pismo je od Franje Slosar iz Vasanske št. 146, Opatjaka, Rijeka, Julijska krajina, ki bi rada dobila naslov od brata Matija Andrejčič, kateri je svojočasno bival v Rock Springs, Wyo., ter ni zadnjih 17 let nič pisal domov. Ako kateri izmed omenjenih to čita ali pa če kdo ve kje se nahajajo, se prosi, da se javi Mr. Bostjančiču.

Pisma iz domovine

V našem uradu imamo dvoje pisem, katera je prejel Mr. Fr. Česen, 14204 Darwin Ave., ki pa so namenjena za sledeče: Louis Cimperman, čigar naslov je bil 1267 E. 58 St., ter mu piše nečakinja Slavica Stibelj iz Koroščeva 9. Ljubljana; drugo pismo je pa za Andreja in Rajmonda Pirih iz Gorenjega Cerovega, pošta Steverjan pri Gorici, katerima piše hči njiju pokojne sestre Roze.

Na Beachland poštnem uradu na E. 185 St., imajo pisma sledeči: Frank Jesensek, 18731 Locherie Ave.; Marija Jemc, 18906 Neff Rd.; Anna Resic, 193017; Skebe, 857 E. 185 St.; Frank Mandelj, 197047; Miss Karla Znidaršič, 1198 E. 177 St.

Investicijska firma ima kontrolo nad banko

Investicijska firma Field, Richards & Co. je snoči naznanila, da je kupila več kot 80 odstotkov vseh delnic Lorain Street banke in s tem dobila kontrolo nad bančnim podjetjem, ki posluje na zapadni strani mesta. Večina bančnih delničarjev je odobrila spremembo.

Nov odvetniški urad

Miss Doris M. Birtic, vnučnica splošno poznane družine Mr. in Mrs. Kresse, je otvorila svoj odvetniški urad na 8300 Superiorn Ave.

KOMUNISTI IN U. S. MARINI NA KITAJ- SKEM BAJE V BITKI

PEIPING, 29. julija — Danes je bilo tukaj poročano, da so komunistične čete napadle vlak, s katerim se je vozilo 100 ameriških marinov iz Tientsina v Peiping, in da so v bitki, ki je sledila, tako Amerikanci kot komunisti utrpeli izgube.

Ameriške izgube so bile bajne večje od komunističnih.

Spopadu se pripisuje velika politična važnost z ozirom na visoko napetost, ki obstoja v Severni Kini. Uradnega potrdila o bitki se nocoj ni moglo dobiti, ker telefonska zveza med omenjenima mestoma je bila odprta samo za vojaška poročila.

Zakulisniki so povzročili miljarde vojnih izdatkov

WASHINGTON, 29. julija — Zvezni kontroler Lindsey C. Warren je danes pred senatnim odsekom za vojno dobičkarstvo pričal, da so armadni častniki, ki so igrali vlogo zakulisnikov za razna industrijska podjetja, povzročili, da se pri oddaji kontraktov niso upoštevali zakoniti predpisi, vsled česar je vlada izplačala nešteto milijard, ki so izginili v žepih vojnih dobičkarjev.

Warren je rekel, da je bil pritisk vojnega departmeta odgovoren, da se je nulificiral zakon iz leta 1872, po katerem je bivilim vladnim uradnikom prepovedano nastopati v tirjatvah proti vladi, dokler ne poteče doba dveh let od umika iz vladne službe.

"Vodilni faktorji, ki so končno dosegli, da se je omenjeni zakon potisnil na stran, so bili častniki v vojnem departmetu," je rekel Warren. "Nekateri od njih so dejansko pristostvovali sejam senatnega odseka, ko je bil zakon v razmotrivanju."

Warren je med ostalim izjavil, da se je na ta način iztirjalo izplačila za preklicane vojne kontrakte v vsoti 65 milijard dolarjev, in da se s tem za vselej zaloputnilo vrata novim pogajanjem, potom katerih bi vlada mogla dobiti nazaj denar, ki ga je plačala na te kontrakte.

Govor predsednika Marinka po prevzemu vlade Slovenije

Po zaprisegi nove vlade dne 17. junija 1946 pred Prezidiem SNOS-a v Ljubljani, je predsednik vlade Miha Marinko imel sledeči nagovor:

"Tovariši, člani Prezidijskega SNOS-a in člani nove vlade! Vsi veste, da je sprememba v vladi nastala zaradi tega, ker je dosedanjí predsednik vlade Ljudske republike Slovenije in najvidnejši organizator osvobodilnega gibanja od prvega dne tovariš Kidrič pozvan na še odgovornejšo dolžnost zaradi bolezní tovariša Andreja Hebranga, dosedanjega ministra za industrijo in predsednika Gospodarskega sveta. To je posel, ki zahteva od človeka silnih energij in sposobnosti, ki jih tovariš Kidrič ima."

"Vsi veste, da je naloga nas vseh, slediti isto linijo, isto stremiljenje, kakor doslej za čim hitrejšo in uspešnejšo realizacijo zastavljenih nalog. Naša naloga bo še bolj pogumno razvijati in izvrševati naše postavljene gospodarske načrte. Boriti se moramo proti vsem prizvo-

OPA toži hotel Carter za \$33.000 odškodnine

Lokalni urad OPA je včeraj vložil tožbo za \$33.409 proti hotelu Carter, katerega se dolži, da je v teku enoletne dobe, ki se je končala 29. junija, računal nepostavne cene za alkoholne pijače in jedila. Omenjena vsota predstavlja trikratno odškodnino, kakor določa zakon OPA za kršitve predpisanih cen.

KOREJČANI ZAHTE- VAJO OSVOBODITEV KOMUNISTOV

SEOUL, Koreja, 29. julija — Štiri tisoč Korejčanov, večji del mladih ljudi, je danes naskočilo taborišče, kjer se nahaja zaprtih 17 komunistov, ki so obtoženi ponarejevanja denarja. Policija je napad odbila.

Mali zavezniški narodi zahtevajo več besede na mirovni konferenci

V njih imenu je nastopil avstralski minister Evatt

PARIZ, 29. julija — Avstralski zunanji minister Herbert V. Evatt je komaj eno uro po otvoritvi mirovne konference 21 narodov odprto nastopil za to, da konferenca prizna 17 malim zavezniškim narodom ravno toliko besede pri sklepanju mirovnih pogodb z državami, ki so se med vojno borili na strani Nemčije, kakor jo imajo predstavniki štirih velesil.

Evatt je bil na nogah in zahteval večje upoštevanje malih narodov, čim je poleg aplavza, s katerim so zbrani delegatje sprejeli pozdravni govor, katerega je imel francoski ministrski predsednik in zunanji minister Georges Bidault.

Novi mir mora biti boljši kot versajski, pravi Bidault

Poleg velike četvorice—Amerike, Rusije, Anglije in Francije—so na konferenci zastopani tudi sledeči narodi:

Kitajska, Avstralija, Belgija, Brazilija, Kanada, Češkoslovaška, Abesinija, Grčija, Indija, Nizozemska, Norveška, Nova Zelandija, Poljska, Južna Afrika, Ukrajina, Belorusija in Jugoslavija.

Bidault je v otvoritvenem govoru zbrane delegate opozoril, da morajo izvršiti "boljše in trajnejše delo", kakor pa so ga napravili diplomatje, ki so delali mir v Versaju po prvi svetovni vojni. Ta konferenca se mora izogniti napakam, ki so bile narejene v Versaju, je rekel Bidault, ustvariti podlago za sodelovanje med demokratičnimi narodi sveta in s tem zagotoviti, da ne bo prišlo do novih konfliktov, kakor se je zgodilo po prvi svetovni vojni.

"Bodoči mir sveta je odvisen od nas," je dejal francoski zunanji minister.

Osnutki mirovnih pogodb razdeljeni

Po otvoritvi, ki je bila izvršena s pompom in uradnim sijajem, so bili razdeljeni med delegati osnutki mirovnih pogodb, katere so izdelali zunanji ministri štirih velesil za Italijo, Romunijo, Bolgarijo in Finsko.

Sklenjeno je tudi bilo, da se jutri zvečer objavi polno besedilo teh osnutkov, skupno s točkami, glede katerih se zunanji ministri niso mogli zediniti.

"Zunanji ministri štirih velesil so pripravili pogodbe, ki naj se podpisajo s poraženimi narodi," je rekel Bidault. "Znamo mi je, da so bile seje zunanjih ministrov kritizirane vsled svoje počasnosti, toda morali smo upoštevati demokratične principe in iskati rešitve, ki so bile spremljive za vse."

Byrnes predlagal, da se časnikarjem dovoli dostop

Na predlog tajnika Byrnesa je zbornica izbrala Bidaulta za začasnega predsednika konference. Vzelo bo par dni, predno se bo konferenca organizirala in šla na delo.

Byrnes je danes stavil predlogo, da naj bi imeli časnikarji dostop na vse seje konference, toda domneva se, da delegatje njegovega predloga ne bodo upoštevali, ker manjka prostora.

Konferenca ne bo dejansko sestavila pogodb, temveč po

KONVENCIJA AFL V CLEVELANDU

Včeraj se je v hotelu Carter pričela 61. letna konvencija Ohio Federation of Labor, ki se je ogibala mesta celih 35 let. Navzočih je nad 650 delegatov, ki zastopajo razne AFL unije širom države Ohio. Glavnemu zborovanju je včeraj predsedoval Thomas A. Lenehan, tajnik Clevelandске delavske federacije. Konvencijo je imel pozdraviti predsednik AFL William Green, ki je imel opozoriti delegacijo na številne omejitvene predloge za delavske unije, ki se nahajajo v kongresu.

PULLMAN DRUŽBA BO VRAČALA DENAR

CHICAGO, 29. julija. — Dne 1. avgusta stopijo v veljavo nove odredbe glede pristojbin za spalne prostore v Pullman vagonih, kot je odločila mednarodna trgovska komisija.

Po novi odredbi se povrne denar naročniku postelje v Pullmanu, ako isto odpove ne kasneje kot en dan pred odhodom dotičnega vlaka in le tedaj, če se je dotični prostor prodalo drugemu kupcu. Za slučaj, da drugi kupec prevzame posteljo za krajšo vožnjo, se prvega povrne samo taka okrnjena vsota.

Razpečevanje mleka pod federalno kontrolo

S 1. avgustom bo v Clevelandu in okolici nastopila federalna kontrola za razpečevanje mleka. Posebni zastopnik poljedelskega departmeta bo nadziral ves promet z mlekom in mlečni mi produkti, katerih se v Clevelandu porabi za \$30.000.000 na leto. Novi sistem je bil odobren po dolgotrajnih pogajanjih, katerih so se udeležili zastopniki farmarjev, mlekarskih podjetij in konzumentov.

Družina zastrupljena od hrane

V nedeljo se je Frank Waser, 1338 E. 170 St. in njegova žena; William Rankin, star 23 let, iz istega naslova in več drugih prijateljev podalo na izlet v Metropolitan park, pri Dille Rd. in Euclid Ave. Tam so imeli med seboj prigrizek, po katerem je 6 do 9 oseb zbolelo za zastrupljenjem in so morali iskati zdravniško pomoč v Emergency Clinic bolnišnici. Mestni kemisti preiskujejo sedaj ostanke dotičnih jedi, da doženejo vzrok zastrupljenja.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$3.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

Donald Bell (O. N. A.):

NAJMANJ ZNANA DEŽELA EVROPE

Pred stoletimi leti je dejal znani angleški zgodovinar, da se nahaja prav pred durmi Italije v Evropi dežela, ki je manj znana kot Amerika. V mislih je imel Albanijo, o kateri njegov izrek velja še danes, ki pa je navzlic temu postala predmet globokih sporov med velelilami.

Albanija je pred šestimi meseci zaprosila za pripustitev v organizacijo zedinjenih narodov, ter je bila podprta s strani Sovjetske unije in Jugoslavije. Toda Anglija in Amerika sta imeli svoje vzroke, da sta želeli odložiti razpravo o tej zadevi na pozneje, tako da je albanska prošnja še danes v rokah odbora varnostnega sveta, ki se bavi z vprašanji pripustitve novih članov.

Poglaviti nasprotnik pripustitve Albanije je Grčija, ki trdi, da se je Albanija borila proti njej skozi vso dobo vojne in zahteva od nje obsežne obmejne teritorije.

Vesile si stoje nasproti tudi v tej zadevi, kajti Anglija se smatra kot zagovornica albanskih nasprotnikov v Grčiji, dočim je Sovjetska unija na strani Jugoslavije. Zedinjene države Amerike podpirajo Britanijo in grške zahteve.

O priliki mirovne konference v Parizu bo nedvomno prišlo do tega, da bo Grčija uradno stavila svoje zahteve tihoče se južnega dela Albanije. Najbrže bo v tem pogledu našla podporo Velike Britanije in naletela na odpor Jugoslavije in Sovjetske unije. Ni izključeno, da bo nastal spor, ki ne bo zaostajal za onim Trsta in slovenskega Primorja.

Albanija je izredno siromašna dežela in ena najbolj primitivnih vse Evrope. Toda iz treh razlogov je vendar izredno velike važnosti: Njena strateška pozicija je zelo važna, njene razvojne možnosti v gospodarskem pogledu velike in njeno prebivalstvo je mešano. Njena strateška lega postane jasna čim pogledate na zemljevid. V gospodarskem pogledu je pripomniti, da se nahajajo v Albaniji ležišča petroleja.

Za dobo svoje okupacije Albanije so Italijani napravili pregled njenih naravnih zakladov in zgradili nekaj cest. Ko so za njimi prišli Nemci, so uspeli tekom vojne izveči iz dežele preko 200.000 ton surovega petroleja na leto. Bogve koliko je še tega tekočega zlata v albanskih gorah—vsaka velesila si želi kontrole in dostopa do teh ležišč.

Povod za vmešavanje daje narodnostna pomešanost albanskega ozemlja. Kot Baski v Pirenejskih Albanci najbrže potomci najstarejšega arijskega plemena, ki je prišlo v Evropo. Ohranili so svoj stari jezik in svoje starodavne šege in navade. Toda komaj polovica jih živi v mejah svoje lastne države. Na mnogih sosednjih ozemljih žive sklenjene mase albanskega naroda. Ako bi Albanija hoteli, bi mogla zahtevati zase ta ozemlja, pred vsem nekatere dele severne Grčije in zahodne Jugoslavije. Drugi sosedbi Albanije bi imeli ravno tako upravičene zahteve na Albansko ozemlje kot so grške zahteve.

Ako bodo take zahteve stavljene—in pred vsem, ako jih bodo podpirale velike sile—je prav verjetno, da bomo kmalu doživeli spor, ki bo resno ogrožal svetovni mir.

Res je seveda, da se je Mussolini posluževal Albanije, ko je napadel Grčijo. Toda ravno tako res je tudi, da so se albanski gerilci pod poveljstvom svojega sedanjega ministerskega predsednika Envert Hoxa-e, brezkompromisno borili proti Italijanom in proti Nemcem, ter ozko sodelovali z jugoslovanskimi partizani.

Maršal Tito in Hoxa sta se sporazumela, da bosta stremela za tem, da preneha stoletna borba med Albanci in Jugoslovani, ter da se bosta oba naroda združila v okviru balkanske federacije. Albanci hočejo, da se zunanji svet ne vmešava več v njihove zadeve in odklanjajo nasvete, pa naj prihajajo iz Grčije, Italije ali Velike Britanije.

Položaj je jako zapleten. Organizacija zedinjenih narodov bo naletela na izredno trn oreh, ako bo na mirovni konferenci v Parizu prišlo na razpravo vprašanje Albanije in njenih meja.

Duhovnik Šček odgovarja tajniku Byrnesu

Vsa Primorska zahteva priključitev k Jugoslaviji

Ponatis iz "Nova Jugoslavija," 16. junija 1946 v Parizu

Tržaški list "Primorski Dnevnik" je objavil na uvodnem mestu pismo bivšega slovenskega narodnega poslanca v rimskem parlamentu, duhovnika Virgilija Ščka, amerikanskemu ministru zunanjih zadev Byrnes. Virgilij Šček je rodom iz stare tržaške rodbine. Ko je Italija 1921. leta razpisala volitve v Parlament, je bil plebiscitarno izvoljen za narodnega poslanca. Objavljamo to pismo v odlomkih:

"Gospod minister!

Na 21. majnika ste imeli po radiu govor, v katerem ste razpravljali tudi glede Julijske krajine: 'Kakor je bilo krivično, da se je po prvi svetovni vojni izročila vsa Primorska Italiji, tako bi bilo zdaj krivično, ako bi vso deželo izročili Jugoslaviji.' 'Dodali ste: 'Jugoslovanska vlada naj ne vztraja na meji, ki bi po nepotrebnem kršila narodnostno načelo.'

"Gospod minister! Vi ne priznavate nedeljivosti Primorske in jo zato želite kakor potico razdeliti med Italijo in Jugoslavijo.

Italija Trsta ne potrebuje. Jugoslavija ga krvavo potrebuje.

"Gospod minister; Italija Trsta ne potrebuje, ker ima že lastnih luk preveč. To se je izkazalo že po prvi svetovni vojni, ko je Trst pod italijansko upravo stalno nazadoval, dočim so istočasno druga italijanska obrežna mesta bujno rasla.

"Italija Trsta ne potrebuje, Slovenija pa Trst potrebuje, krvavo potrebuje. Za nas je Trst življenjsko vprašanje.

"Če sedaj Italija Trst terja, je to samo gola in čista kaprica, ali pa zato, da ji bo služil kot odskočna deska za osvajaalne pohode na Balkan. Nas Slovence pri zahtevi po Trstu ne vodi nikakva kaprica in nikakva želja po osvajanju. Mi Slovenci Trst potrebujemo kakor vsakdanjega kruha: Vse bližnje zaledje: Goriska, Pivka, Kras, polovica Istre, vse to teži v Trst in živi samo v zvezi s Trstom. In prav tako živijo Tržačani od zaledja, ki jim nudi velik del vsakdanje hrane, in sploh spada Trst, kakor vsako obrežno mesto k svojem zaledju. Trst spada torej k Jugoslaviji, ki bo nudila prosti luko vsem zainteresiranim državam v zaledju, zlasti Avstriji, Češki, Poljski.

"Ko je po prvi svetovni vojni Trst pripadal Italiji, je bilo že to dejstvo samo po sebi za vse tržaško zaledje usodno. Italija ni vedela, kaj bi s Trstom, ko je imela že prej lastnih pristanišč odveč. Trst je začel pešati in ljudstvo iz okolice se je trumoma izseljevalo. Naj navedem samo en primer. Stanujem v vasi Lokev, ki je od Trsta oddaljena 16 kilometrov. Po svetovni vojni se je v nekaj letih od 1.200 prebivalcev izselilo v Ameriko nič manj kot 400 ljudi.

Če se Primorska izroči Jugoslaviji, se s tem narodnostno načelo ne krši.

"Na Primorski stanujejo Italijani samo v majhnih narodnostnih otokih, ki so obdani od slovenskega življa.

"Jugoslavija ne terja niti enega kvadratnega metra italijanske zemlje, ki ima neposredno zvezo z Italijo. Vam je prav dobro znano, da je vsa Primorska pristno slovenska zemlja. Zemlja v ogromni večini teh občin je v izključno slovenski ali hrvaški lasti, samo v nekaj občinah je posest mešana, samo italijanske zemlje pa ni prav v nobeni občini. Prav tako so Vam znane natančne številke: v 91% zemlje je v izključno slovenski posesti, v ostalih 9% zemlje pa je posest mešana med Italijani in Slovani.

"Znano Vam je nadalje, da so Slovani grudorodni, dočim se je malenkostnemu številu grudorodnih Italijanov v teku zadnjih 200 let pridružilo precej priseljenih Italijanov iz tujine: iz Karnije, Benečije, Kalabrije, Sicilije. Tem grudorodnim in priseljenim Italijanom, ki bi ostali kot narodnostni otoki v morju slovenskega ljudstva, jamči Jugoslavija popolno jezikoslovno enakopravnost z drugimi narodi Jugoslavije.

Primer Transilvanije

"V Parizu ste zunanji ministri razpravljali o usodi Transilvanije ali Sedmograške, katero sta si želeli tako Rumunija kakor Madžarska. Prebivalstvo Transilvanije je po večini romunsko, je pa v tej zemlji nekaj središč z madžarsko večino. Kako ste zunanji ministri vprašanje rašili? Ali ste Transilvanijo kakor potico razdelili? Ali ste tam delali kakšne razmejitvene črte, morda eno francosko, eno angleško in eno ameriško? Ne! Vso Transilvanijo v celoti ste izročili Rumuniji, češ, da dežel ni mogoče deliti in češ, da spadajo narodnostni otoki k morju večinskega prebivalstva.

"Takrat, gospod minister, Vi niste ugovarjali. Takrat Vi niste izjavljali: 'Kakor bi bilo krivično, da so po prvi svetovni vojni vso Transilvanijo izročili Madžarski, prav tako bi bilo krivično, ako bi sedaj vso Transilvanijo izročili Rumuniji.' Nasprotno. V poročilih smo čitali takole: 'Tudi zunanji minister Byrnes je soglašal s tem, da se Transilvanija v celoti izroči Rumuniji'. Kar je veljalo za Rumunijo, naj velja tudi za Jugoslavijo!

Kaj pa Atlantska listina?

"V Atlantski listini je bilo določeno, naj po končani vojni vsak narod odloča o svoji nadaljnji usodi. Primorska dežela je pa končnoveljavno izrekla, kaj hoče.

"Gospod minister, Vi prav dobro veste, da je za osvoboditev Primorske in njeno priključitev Jugoslaviji dalo življenje 46.000 Primorcev. Ali se Vam ne zdi, da je bil to najmočnejši plebiscit v vsej svetovni zgodovini.

Nagrada in kazen

"Italija je načrtno šla proti Franciji, proti Angliji, proti Ameriki.

"Kaj pa Jugoslavija? Majhna in mlada, kakor je bila, je s vsem žarom svojega idealizma stopila na stran zaveznikov, ter ostala zvesta tudi v dobah, ko so iz Londona iz Churchillovih ust doneli kliči obupa.

"Zdaj po končani vojni je treba Italijo in Jugoslavijo poplačati. Kako? Italijo hočete, kakor kaže, nagraditi in povišati, Jugoslavijo pa kaznovati in ponižati.

Nas narod ponižanja ne bo sprejel

"Nas narod ne prosi milosti. Ako si ta narod s takšno zgodovino ni zaslužil, da mu priznate, kar je njegovega, kje je potem pravica?

"Gospod minister; Smo sicer seme izkrvavljenega naroda, vendar tega udarca ne bi mirno prenesli! Opušite razne razmejitvene črte in priznajte Slovenem celotno, nedeljeno Primorsko.

"Gospod minister! Ako bi pa hoteli naravnost vsiliti kakšno 'črto', se taka črta ne bo obnesla. Nas narod jo bo prej ali slej podrl. To je tako gotovo kakor amen po očenau.

Preskrbite potrebno nego slovenski mladini v Sloveniji! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji! V uradu "Enakopravnosti" lahko oddaste vaš delež!

Posmrtna izdaja Karla Čapka

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Čapkovo ime se v protektoratu niti imenjati ni smelo. Vsa njegova dela brez izjeme so bila na indeksu in njegove knjige odstranjene iz knjižnic. Bila je sreča zanj, da je umrl takoj po nemškem vdoru na Češko. Rešil se je vsaj mučeniške smrti, ki jo je moral zase in zanj prestati njegov brat Jožef v Mauthausnu.

Čeprav je Karel Čapek glasnik demokracije, katere ideje je Hitler postavil na laž in je tudi umrl z njo, je vendar njegovo delo preširoko in premogočno in ga je treba presojati s širokih razvojnih vidikov. Čehi danes tega velikega ideologa humanizma in bratstva presoja in ga ne cenijo nič manj, kakor so ga pred vojno.

Uredniku Čapkovih zbranih spisov dr. Miroslava Halika se je med okupacijo posrečilo rešiti pisateljevo ostalino. V šestih letih je imel dovolj časa, da je zbral in uredil vse razsežno in vsepovsod raztreseno gradivo, ki se nanaša na Čapkovo tvorbo od prvih začetkov do smrti. Stotine člankov, raztresenih po najrazličnejših časopisih je obnem z rokopišno ostalino naravnost zahtevalo metodične ureditve.

Že lanske jeseni je kot prva povojna Čapkova izdaja izšla "Knjiga apokrifov." Duhovito obdelanim biblijskim motivom, ki so že davno izšli v drobnem vezku, je sedaj pridružil še nekaj novih. Knjiga je bila prav kakor vse Čapkovske knjige pred vojno, razprodana v nekaj urah.

V bližnjih dneh izide druga knjiga: "Ba ke in pripovedke." Naslov si je izbral še Čapek sam. Iz prvotnih dovpih otroških pravljic, ki so tako zaslovene, se je pri Čapku polagoma razvila posebna zvrst za ironiziranje šloveske nepoštenosti, takratnih političnih dogodkov ter fašističnih in diktatorskih metod. Večji del teh bajk pred vojno ni mogel biti več objavljen.

Ne v zbranih spisih, ampak posebej bodo izšle Čapkovske mladostne pesmi pod naslovom: "Vrušene tance." Čapek sicer ni objavil samo v svojem življenju je objavil samo antologijo francoske lirike v lastnem prevodu, ki je doživela takšen uspeh, da

so jo celo v Parizu večkrat izdali v njegovem izboru, svojih pesmi pa ni dal nikoli v tisk.

V seriji zbranih spisov pa bo sledil obsežen zbornik "Ratolest a Vovrin," v katerem bodo zbrani Čapkovi besedni in deloma tudi risarski portreti domačih in tujih umetnikov, znanstvenikov in politikov, katere je orisal Čapek ob raznih prilikah.

Znatno razširjene in dopolnjene bodo kmalu izšle knjige: "Kritika besed" ter "Pogovori s T. G. Masarykom za mladino." Nova pa bo Masarykova čitanka, v kateri bodo zbrani vsi članki in oznake, ki jih je Čapek zapisal o prvem prezidentu izven svojih Pogovorov.

Istočasno rekonstruirala dr. Halik knjigo, katero je nameraval izdati pred smrtjo že Čapek sam: "Pisma z doma," ki naj bi bili nekakšen protiptuž njegovim znanim potpisom. Obsegala bodo Čapkovske besede o Pragi in o češkem življenju, kakor se je prikazalo Čapkovim očem. Sledile bodo dopolnjene monografije o gledališču, o literaturi, o filozofiji in o likovni umetnosti.

Prav tako nameravajo izdati tudi Čapkovske politične članke in ono novinarsko delo, ki je globlje vplivalo na javno mnenje, toline in stotine podlistkov pa bo zadoščalo še za nekaj izborov, tako na primer za samostojno knjigo člankov: "Stvari okoli nas," dalje za zbirko pamfletov in entrefiletov, ki jih je Čapek uspešno gojil in jih je tudi na stotine objavil v časopisu Lidove novine. Za posebno knjigo bo zadoščal tudi Čapkov humo, anekdote ter satirični verzi iz starejših dobe njegovega pisateljskega udejstvovanja, ki bodo izšli zbrani pod naslovom: "Drobtinice pod mizo časa."

Za tisk je pripravljena tudi obsežna bibliografija vseh Čapkovih del izpod peresa dr. Halika, ki se je potrudil ne samo, da bi zbral vse Čapkovske objave, ampak je izbrskal tudi vse važnejše kritike o pisatelju, komentarje k posameznim delom in tudi polemike, katerih v zvezi s Čapkovo tvorbo ni malo.

F. Bezlaj.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

Birmanje v ljubljanski škofiji

Kot poroča Jože Babnik, učitelj v Stražišču pri Kranju svojemu bratu Ivanu Babniku v Clevelandu, dobesečno sledeče: "Bihkoštni prazniki so. V ljubljanski stolnici birma hrvaški škof, ker jo je naš radi slabe vesti 'pobrisal' v tujino.

"Kdor se je tako vidno rokopal z okupatorjem ob vseh njegovih podvigih, kakor se je bivši škof, ta se je zameril pri vseh ljudeh: Čudim se pa, da ga nekateri ameriški časopisi prikazujejo kot popolnoma nedolžnega. Izgleda, da jim laž koristi. Tu bi jim lahko postregli z originalnimi slikami in tudi s filmi, katere so sami snemali, a so bili ob osvoboditvi zaplenjeni. Če se bodo napravile kopije in da bodo filmi našli pot v tujino, tedaj se bo tudi tam marsikaj razjasnilo.

"Zame je vsak izdajalec, kdor se je po nepotrebnem družil z okupatorjem na škodo lastnega naroda. Končno življenje gre svojo pot, tudi brez bivših škofov. Te dni je bilo birmanih samo v Ljubljani okoli 10.000 birmancev. To pa zato, ker med vojno starši svojih otrok niso pustili k birmi ali jih pa tudi niso mogli."

TOVARNA GODBENIH INSTRUMENTOV

Minister za industrijo in rudarstvo vlade LRS je izdal odločbo, po kateri se izdelovanje

glasbenih instrumentov ustanovi državno tovarno glasbil v Mengšu. Upravitelj novega podjetja glasbilarški mojster Jože Benič bo za novo državno podjetje prevzel imovino podjetij: Stemberger & Molitzer v Mengšu, Avgust Šušteršič v Ljubljani ter Vavlar Schram v Celju, ker je vsa imovina navedenih podjetij prešla v državno last. Imovina teh podjetij se združuje v državno tovarno glasbil.

POSOJILNO DRŽAVNE HIPOTEKARNE BANKE

Državna hipotekarna banka v Beogradu je izdala objavo o posojilih za obnovo in gradnjo hiš in stanovanj, sledeče predpise:

V vrsti ukrepov, ki jih je zvezna vlada izdala za namenoma, da se pospeši obnova in izgraditev države, spada tudi vprašanje gradnje stanovanj kot ena najvažnejših socialnih vprašanj. Pri proučevanju tega vprašanja je bilo upoštevano, da mora biti stanovanjski kredit cenen, s posebnim ozirom na nizke najemnine, poleg tega pa mora biti tako razpoložljiv za radi sezi je gradbenih del.

Upoštevajoč vse te okoliščine, je zvezni finančni minister izdal odločbo, po kateri bo državna hipotekarna banka dajala hipotekarne kredite pod naslednjimi pogoji: 1. Letna obrestna

mera znaša tri odstotke. 2. Rok trajanja posojila je 30 let. 3. Posojilo se daje v višini, ki je potrebna za izvršitev vseh del. 4. Namen posojila mora biti popravo in vojni poškodovanih ali nedovršenih zgradb. 5. Prosilec za posojilo mora poleg prijave za posojilo predložiti dokaze o lastništvu, da se banka lahko vknjiži na posestvo. 6. Prijave za posojila je treba nasloviti na krajevni ljudski odbor, ki bo prošnje s svojim mišljenjem in predlogom dostavil podružnici državne hipotekarne banke. 7. Posojilo se mora porabiti izključno za namen, za katerega je bilo zahtevano in odobreno. 8. Nadzorstvo nad uporabo posojila bodo opravljali organi krajevnih ljudskih odborov.

KONJSKE DIRKE V ST. JERNEJU IN DRUGO

V nedeljo 11. junija je Sentyerjska dolina imela svoj velik praznik. V prijaznem trgu St. Jerneju, gospodarskem središču prostrane doline, se je zbralo prebivalstvo od blizu in daleč, da na reviji dela in na tradicionalnih konjskih dirkah pokaže običajno gospodarskega napredka in prizadevanja v prvem letu svobode.

Dolga vrsta slavnostno okrašenih vozov je na dopoldanski reviji prikazala prav vse pango gospodarskega življenja Sentyerjske doline. Zastopani so bili vsi krajevni odbori, oziroma vasi ter zadruge z vseh gospodarskih področij. Na spreten in iznajdljiv način je bilo na vozovih prikazano delo drvarjev, tesarjev, žanjic, mlatičev, teric, vrvarjev, piparjev, oglarjev itd.

Na dirkališču je bila prirejena razstava česenj, po katerih Sentyerjska dolina slovi daleč naokrog. Dopoldanska prireditve, ki je v celoti uspela in nato bogato predstavila gospodarsko moč in prosep Sentyerjske doline, se je vršila v znamenju in pod parolo čimprejše zgraditve ceste na Gorjance, ki je življensko nujna in važna za dolino blizu in daleč.

Popoldne so bile na novem dirkališču tradicionalne konjske dirke, ki jih je priredil odsek domačih živinorejske zadruge. Na dirkah so sodelovali dirkači iz Sentyerjske doline, iz Ljubljane, Zagreba in od drugod. Po dirkah, ki so dobro uspeli, katerim je prisostvovalo več tisoč ljudi, so bile razdeljene zmagovalcem nagrade.

PROB PROMET S SUHIMI GOBAMI

Minister za trgovino in prekrbo in minister za kmetijstvo in gospodarstvo vlade LRS sta izdal odredbo o odpustovanju suhih gob, izvzemši določbe o odkupnih cenah. Tako je sedaj promet s suhimi jedilnimi gobami prost.

OBNOVA PRAŠČJEREJE NA DOLENJSKEM

Poleg obnove kokošjereje napreduje na Dolenjskem najhitreje praščjereje. Pri kokošjereji je stalež že dosegel 90 do 100 odstotkov predvojne stanja. Ne mnogo manjši uspeh se vidi pri praščjereji. To potrjuje obilica naraščaja praščikov na najvažnejših trgih, predvsem v Novem mestu (vsak ponedeljek), v Črnomlju (vsak četrtek), v St. Jerneju (vsako prvo soboto v mesecu), pa tudi v Skočjanu in v Trebnjem. Dne 14. junija je bilo v Novem mestu naprdojad preko 500 praščikov. Cene so pričele popuščati. Novomeško okrožje in pristojni okrajni odbori so usmerili pravnika na vzgojo čim več naraščaja z namenom, da bomo goče kriti vse potrebe. Tako je danes domača potreba praščikov popolnoma krita. Dolenjska pa je posebno letos zalagala še razna druga okrožja, Slovensko Primorje in izvažala praščike celo v Gorski Katar na Hrvatsko. Navzlic temu pa je na razpolago doma še dovolj praščikov.

BUDHIN DEMANT

GUSTAV LE ROUGE

(Nadaljevanje)

— Torej hitro, in molči mi že enkrat o tem človeku!

Kitajec se je priklonil, odprl omaro v kotu sobane, in tam začel vrteti železno kolo, ki je zapiralo cev, katere je bila v zvezi z mestnim vodovodom.

Lionel, ki je ležal onesveščen na dnu luknje, v katero je bil padel, se je naenkrat zbudil od ledenega hlada.

Odprl je oči in zapazil, da leži sredi velike luže. V višini dveh metrov pa je mogočen curek vode tekla iz velike pipe v zidu. Lionel je takoj razumel, kakšen načrt imajo njegovi sovražniki: utopiti ga hočejo v tej luknji, ne da bi se mogel braniti. Voda mu je že skoraj segala do kolena.

Pregledal je v naglici stene ječe, toda nikjer ni bilo vrat; edino na stropu je opazil odprtino, skozi katero je padala luč, toda ta je bila preprežena z železnimi palicami. Skušal je splezati do vrha, toda stene so bile čisto gladke in zaman se je trudil.

— To pot sem v resnici izgubljen in ni mi rešitve, si je mislil.

Voda je silno naglo pritekala. Segala mu je že do pasu. Tu je prišel na genialno idejo. Vzel je browning in hladno nameril na eno železnih palic. Roka se mu ni tresla. Zajedno z rezkim pokom je odletel kos debelega, a zarjavelega železja.

Zadovoljno se je nasmejalo.

— Ne bodo me ne!

Ravno tako točno je oddal še več strelcov, med tem ko mu je voda rastla že do prsi; toda železna rešetka je bila razbita.

Trenutek pozneje je že moral plavati, da ni utonil. Leže se je držal nad vodo in čakal nekaj minut, da je toliko narastla, da je lahko z roko prijel še ostale iz zida štrleče palice. Obupno je zagrabil zanje in se hotel dvigniti, a med tem mu je voda, ki je začela z velika silo bruhati pod njim, sama porinila skozi odprtino in odnesla v svojih mogočnih vrtincih kot slammato bilko. Slabotna dnevna luč mu je kazala, da se nahaja v dolgem, a nizkem podzemskem kanalu; tok ga je zanesel v mestno kanalizacijo.

Zbral je zadnjo energijo in se vzdrževal na površju vode, ki je naglo drla naprej. Naenkrat ga je močan vrtinec potegnil pod vodo. Slana voda mu je vdrla v usta. Spoznal je, da se tu kanal izliva v morje.

Z enim sunkom noge je bil spet na površju. Bil je v zapuščenem kotu starega pristanišča. Sonce je ravno zahajalo. Okoli njega so prepevale barke ležale v blatu. V daljavi je zapazil na obrežju par žalostnih kolib.

Če bi se dobro držal, bi se v nekaj minutah lahko rešil; a bil je silno utrujen, ves premražen in slab.

Čutil je, da nima več moči, da bi se obdržal na vodni gladini. Obrežje se mu je zdelo tako silno daleč, da ga nikoli ne bi mogel doseči.

V tem trenutku je čul klopotanje dveh vesel, udarjajočih po vodi, in za njim se je prikazal čoln, v katerem sta bila dva mornarja. Klical je na pomoč in začel plavati v smeri proti čolnu. Par trenutkov pozneje sta ga mornarja potegnili iz vode, prav ko je bil že čisto na koncu svojih moči.

Energično je stisnil roke svojih rešiteljev. Na prvi pogled je spoznal, da sta poštena človeka.

— Kaj ste tukaj delali? ga je vprašal eden izmed njih.

— Slučajno sem padel v vodo, je dejal Lionel, ki mu niti

na misel ni prišlo, da bi razlagal neznanim ljudem izredne doživljaje.

Morala sta se zadovoljiti s tem odgovorom, ki se jima sicer ni zdel preveč jase, a to molččnost sta si razlagala iz utrujenosti in oslabelosti rešenega gospoda. Na njegovo zahtevo sta ga peljala do bližnje mornarske gostilne, kjer je izpil več vrolih grogov. Mudilo se mu je domov.

Ko se je malo okrepčal, se je poslovil od svojih rešiteljev. Vsakemu je dal bankovec za sto dolarjev, čemur sta se silno čudila. Potem se jima je še enkrat prav iskreno zahvalil in jima je prijateljsko stisnil roke.

Le malo opotekajoč se, je odšel iz gostilne, si najel taksi in se dal odpeljati domov. Zvesti Tolliam se je silno prestrašil, ko je zapazil, kako je njegov gospodar blede, premočen in ranjen na več mestih.

— Odkod vendar prihajate? je vprašal ves vznemirjen. Stavim glavo, da ste imeli spet opraviti z Misterijo.

— Uganil si, vse ti povem, a pozneje; zdaj mi je treba tople kopeli, svežega perila in druge obleke in pa silno lačen sem!

Indijec se je požuril. Pol ure pozneje so bile Lionelove rane, ki so bile k sreči lahke, izmite in obvezane in počutil se je že mnogo bolje. Tolliam mu je prinesel kos praznega lošosa in steklenko belega francoskega vina, kar je Lionela vidno poživelo. Ko se je najedel, pa je čutil silno potrebo po spanju.

Niti sčel se ni: oblečen se je vrgel na posteljo.

Tolliam ni nikoli videl svojega gospodarja tako dolgo spat in se oblečenega! Čez dvajset ur se je šele prebudil in bil kot preroben; edino rane so mu še nagajale, a tudi te so se že začele celiti.

Ko se je skopal in je zavil zajutrek, je stopil v studio, da prečita časnike, kakor je to običajno delal vsako jutro. Raztreseno je pregledoval novice po časopisih, ki so ležali na njegovi pisalni mizi. Naenkrat pa je notica v San Francisco Heraldu vzbudila njegovo zanimanje. Glasila se je takole:

— Kakor smo zvedeli, je komtesa Sara, o kateri kroži toliko bajk, zapustila naše mesto. Lepa Misterija, kot so jo imenovali, je ostavila San Francisko, ki ji menda več ne ugaja. Pred nekaj dnevi je prišla v Limo, kjer je njen prihod zbudil veliko senzacijo.

Citanje teh par vrstic je zbudilo v Lionelu spet željo po osveti in po boju.

— Ni dvoma, si je dejal, da je Misterija sama dala poslati to notico v časopis, zato da jo policija pusti pri miru; toda moti se, če misli, da jo jaz pustim v miru.

Lionel je poklical Tolliama.

(Dalje prihodnjic)

VAS MUČI
REVMAZIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega

proti revmatizmu.

Vprašajte nas.

Mandel Drug

15702 Waterloo Rd.

slovenska lekarna

Ali preveč pijete?

Najboljše sredstvo proti preobilni pijači je

INNEBRIN

Poiskujte enkrat. Dobi se le pri

Mandel Drug

15702 Waterloo Rd.

PRAVDA ZA TRST
SE NADALJUJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

bodoči razvoj Trsta. Stara Italija pod Sforzom, Orlandom in drugimi 'demokracijami' voditelji, so prištevati vso Primorsko in Istro za naravno zaledje Trsta in ugrabili so tudi Reko.

Mussolini in njegovi črnosrajčniki pa so gledali še preko Krasa in so leta 1941 priključili k Italiji vso Notranjsko, Ljubljano in večino Dolenjske. Ker je bil ves ta slovenski teritorij zaledje Trsta, so padali slovenski talci, gorele slovenske vasi in mesta, zavedni Slovenci in Slovenke so umirali na Rabu in drugih italijanskih koncentracijskih taboriščih. Če so Italijani smatrali ves ta lepi slovenski svet za zaledje Trsta, zakaj naj bi sedaj Jugoslavija odnehala pri zahtevi, da sta Trst in njegovo zaledje narodnostno, gospodarsko in zemljepisno neločljiva in da morata ostati neločena?

Severno od Devina bi predlagali slovensko-italijanska meja tekla čez Doberdob, mimo Gorice na način, da bi Slovincem ostalo le gorško pokopališče, nato bi šla meja čez Sočo in bi nadaljevala severno ob stari avstrijski meji do stare koroško-kranjske meje. V tem delu, ki je na podlagi avstrijskega ljudskega štetja leta 1910 imel 96.031 prebivalcev, bi ostalo v Italiji in mednarodni coni 62.184 Slovincem (nevštevi Trsta). Vasi v okolici Trsta so štejele 11.793 prebivalcev, med temi 10.301 Slovincem, v okraju Gorice in Gradiške 20.000 Slovincem, v Beneški Sloveniji izmed 21.217 prebivalcev 20.734 Slovincem in lepo število tudi v Kanalski dolini, kjer ni bilo niti enega Italijana. Mednarodni pas v Istri južno od Trsta bi po jugoslovanskem štetju iz leta 1945 imel 75.588 prebivalcev, med njimi 39.032 Jugoslovancev.

Meja, ki jo je predlagala Jugoslavija, bi še vedno pustila pod Italijo 30.000 Slovincem, Italijanov pod Jugoslavijo (Trst bi bil država sama zase v Jugoslovanski republiki) pa 56.182. Če bi bila sprejeta francoska črta, bi radi teh 56.182 Italijanov moralo spadati pod Italijo 131.216 Jugoslovancev (med njimi do 100.000 Slovincem).

Ko se je lanskega junija jugoslovanska osvobodilna vojska morala umakniti iz Trsta in zavzele cone A, so zavezniški obljubili, da bo vprašanje razmejitve med Jugoslavijo in Italijo rešeno na demokratičen način, da bodo upoštewane želje ljudstva, da bo narod sam odlo-

čil, v katero državo hoče spadati. Maršal Tito je v svojem govoru v Črni gori upravičeno obtožil zavezniške, da niso izpolnili svoje obljube. Meja, ki jo je predlagala ameriška delegacija, je bila baje začrtana v Washingtonu že tedne pred konferenco. Ameriški veščaki niso šteli ljudi, temveč jugoslovanske rudnike v Istri.

Velika Britanija je imela v vidiku mornariško bazo v Pulju. Francozi so hoteli nasiti volka po pustiti kozo celo na način, da so hoteli vključiti čim več Jugoslovancev v Jugoslavijo. Pozabili pa so na gospodarske faktorje. Železnica iz Jesenic in Bohinja bi tekla "skozi Italijo" v "mednarodni" Trst.

Nam v Ameriki se kriči srce, ko opazujemo to čudno igro mednarodne politike, ki jo igra peščica ljudi za zaprtimi vrati. Govori se o načelih in demokraciji in enakosti za vse, toda besede so le na papirju. Narodom se navznoter diktira. Najbolj postrvovalno in zaslužno zavezništvo Jugoslavijo se z besedami hvali in povzdiguje, dejansko se jo pa zapostavlja, se ji nagaja in zapira pot do skupnega krova vseh Jugoslovancev.

"Pravda za Trst," je zapisal v majskem pismu Oton Župančič, "bi hoteli zasukati nekateri naših zaveznikov tako, da bi bila ranjena naša svoboda, ubito naše zaupanje v pravico, užaljena naša narodna in vojaška čast!... Trst v Jugoslaviji—cetoče mesto svobode, vzor in vzgled v malem, kako naj bi bil svet urejen v velikem; Trst, odrezen od svojega naravnega zaledja—gnilo gnezdo fašistične reakcije, ki bi širilo moralen smrad in politično kugo okoli sebe..."

SANS in Združeni odbor sta podvzela vse možne in koristne korake, da se vpliva na ameriško vladno in na ameriško javnost za pravilno umevanje Jugoslavije in njenih težav glede njene politične in gospodarske bodočnosti in njene bodočega ozemlja. Širili smo različno literaturo, brošure, biljetene, govoreno besedo, imeli smo masovne shode, sestanke, pošiljali deputacije in posameznike na važna odgovorna mesta, poplavili smo Belo hišo in državni department s tisoči brzojav in apeli—skratka: nismo zamudili nobene prilike, ki se je našim voditeljem videla umestna, koristna in potrebna.

Mnogo našega dela je bilo takega, da ni bilo mogoče poročati pred javnostjo. Se danes se povzemajo koraki, o katerih je še

nemogoče poročati. Preteklo delo SANSa in Združenega odbora je zagotovilo, da se dobro zavedamo naše odgovornosti in pa tudi naše moči in naše šibkosti. Politika se vedno opira na močne pripadnike in zastavlja tako majhne skupine kot je slovenska.

Pri razreševanju mednarodnih zadev se vlada briga tudi za svojo bodočnost in pazi, kako bodo njeni zaključki doma vplivali na stranko in njene pristavke. Bil bi zanjo politični samomor, ako bi delala proti željam in zahtevam večje narodnostne skupine v namenu, da vstreže manjši. SANS in Združeni odbor sta se tega zavedala ter skušala najti sredstva in pota, da so se naše zahteve in naša priporočila in nasveti saj deloma upoštevali. Istočasno pa tudi nismo hoteli kričati in prepevati glorijske našemu prizadevanju ter tako opozarjati nasprotnike na cilje naše politične akcije.

Kadar pride čas za to, bo tudi javnost zvedela kdo, kaj in kako se je delalo, da se spoštujejo pravične zahteve in aspiracije Slovincem in Jugoslovancev v splošnem, obenem pa ohrani spoštovanje do Amerike in njen prestol, ki je po smrti Franklina D. Roosevelta pričel silno razpadati.

Sklad otroške bolnice \$110.000

Zadnje aeden ni bilo kake pojno. Vzlic temu je bilo v prvih treh tednih julija prejetega nad 10 tisoč dolarjev v fond otroške bolnice v Sloveniji. Sklad se je torej dvignil na \$110.000 in treba je še \$40.000, da bo postavljena kvota dosežena.

Ali bomo dosegli \$150.000 do konca septembra?

Samo malo poagtirati je treba, pa bo šlo. Nihče se toliko ne zaveda dejstva, da so se naši ljudje že naveličali večnih kolekt in večnega kolektanja, prositi in dajati, nego se tajništvo SANSa. Kampanje za pomožno akcijo so se same stekle in zaključile. Naš projekt za otroško bolnico v Sloveniji, ki jo bodo zgradili sootni in radodarni rojaki iz Amerike, pa je tudi že v zadnjem štadiju uresničenja. Brez dvoma je še veliko naših ljudi, ki še niso prispevali ničesar. Še ti se naj zganje!

V soboto 3. avgusta praznujejo Slovenci v Zapadni Pennsylvaniji "Slovenski dan" in ves čisti prebitek se bo stekel v fond otroške bolnice. Vrši se v West View parku pri Pittsburghu. Med govorniki bo nastopil tudi poznani Slovenec in delegat Jugoslavije pri Združenih narodih —g. Stane Krašovec. Velika udeležba bo manifestacija slovenskih naseljencev v Zapadni Pennsylvaniji, da se zavedajo svoje narodnosti in so nanjo ponosni. Tudi ameriški Slovenec se prebujajo in stoji pokončen. Gmotne koristi od tega praznika pa bo imela slovenska mladina v stari domovini. Kdor le more, se naj udeleži!

Mirko G. Kuhel,

tajnik SANSa.

Vesti iz življenja
ameriških Slovincem

Willard, Wis. — Dne 17. julija je po dvodnevni bolezni umrla Antonija Krultz, žena znanega farmarja Majka Krultza. Krultzova družina je prišla semkaj iz Kansasa leta 1920 in si s pridnim, pa težkim delom izklesala na ozemlju posekane lesa veliko in krasno farmo, kot vsi drugi tukajšnji farmarji. Stara je bila 55 let. Poleg moža zapuša tri sinove, dve hčeri in več vnukov ter vnukinj. Pokopana je bila civilno na Narodnem pokopališču.

Chicago. — Zadnji teden se je vrnil v civilno življenje Boyan Alesh, sin Franka in Minke Alesh. Služil je pri trgovski mornarici tri leta in pol — pol drugo leto na Pacifiku, zadnji dve leti pa na Atlantiku in Južnem oceanu.

Govor predsednika Marinka
po prevzemu vlade Slovenije

(Nadaljevanje s 1. strani)

"Naša naloga bo nadaljevati delo, ki ga je zasnoval in vodil tovariš Kidrič, tehtno in vestno izvajati vse ukrepe zvezne vlade, razvijati lastno iniciativno in podjetnost, razviti gospodarsko podjetnost vseh nižjih organov oblasti, zadržati in privatnikov in ustvariti vse potrebne pogoje za to.

"Dokazati bomo morali z delom našo voljo za nadaljni kulturni dvig našega naroda Jugoslavije ter omogočiti poln razvoj in razmah naše napredne kulture. Hkrati pa bo naša naloga, kakor je tovariš Kidrič povedal v zadnjih dneh, ostreje nastopiti proti vsem kršiteljem naše ustavne zakonitosti, pa si nastopajo še tako zvito, izkoriščujoč včasih celo verska čustva kmečkega ljudstva. Naša zvezna ustava in vsi naši zakoni so jasno precizirani, oni so formalni izraz priborjenih pridobitev narodno osvobodilne borbe. Kdor prihaja v nasprotje z našimi zakoni, prihaja neposredno v nasprotje z interesi našega ljudstva in seveda je tu oblast, ki mora uveljaviti respektiranje zakona in ga bo tudi uveljavila, pa naj si kršitve izvirajo iz katerekoli strani.

Društveni koledar

11. avgusta, nedelja. — Piknik pevskega zbora "Slován" na prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.
25. avgusta, nedelja. — Odkritje spomenika v počast fantom in dekletom, ki so služili v 2. svetovni vojni, na vrtu SDD na Waterloo Rd.
1. septembra, nedelja. — Društvo "Napredek" št. 132 ABZ obhaja svojo 25-letnico s programom v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
1. septembra, nedelja. — The Three Vet's Club — ples v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Road.
7. septembra, sobota. — Comrades št. 566 SNPJ. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
8. septembra, nedelja. — Coswell Club — ples v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
14. septembra, sobota. — Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ. — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
15. septembra, nedelja. — Zenski klub S. D. D. — Ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
21. septembra, sobota. — Carniola Hive 498 The Maccabees. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. septembra, nedelja. — Zenski odsek SDD — ples za v pomoč Primorcem v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
26. septembra, sobota. — Društvo "Spartans" št. 576 SNPJ Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. septembra, nedelja. — Moški klub cerkve sv. Pavla. — Ples v avditoriju SND.
29. septembra, nedelja. — Odbor za postavitev spomenika prireditel v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
5. oktobra, sobota. — Društvo "Svobodomiselnih Slovencev" št. 2 SDZ. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
6. oktobra, nedelja. — Progresivne Slovenke krožek št. 1 ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
6. oktobra, nedelja. — Slovenska ženska zveza št. 50. Ples

Ljudstvo ne bo dopustilo okrnitve dobljenih pridobitev.

"Očuvanje naših pridobitev in naporu za ustvaritev pogojev za srečo in blagostanje zahtevajo tudi očuvanje politične enotnosti našega naroda in edinstva vseh jugoslovanskih narodov. Vsem, ki hočejo konstruktivno sodelovati z našimi oblastmi, v naši družbeni delavnosti, se mora zagotoviti možnost svobodenega in širokogrudnega soudeleževanja.

"Jasno pa se mora določiti meja ločnica od onih, ki hočejo nekaj drugega kakor je interes ljudstva, in jih razkrinkati. Kdor pri nas meče polena pod noge zvezni vladi, celotnemu slovenskemu narodu in njegovim družbenim, političnim in oblastvenim organom v njihovih naporih za priključitev Julijske krajine, Trsta in Koroške, ta je sovražnik naroda in države in temu primerno bo naše ljudstvo postopalo proti njemu.

"Prepričan sem, da bo vlada tudi poslej enotna v vseh naših skupnih naporih, v naporih vseh jugoslovanskih narodov, in da bo zvesto hodila po poti, po kateri nas vodi naš veliki voditelj maršal Tito."

v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

12. oktobra, sobota. — Društvo Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
12. oktobra, sobota. — Cerkljsko jezero SDZ — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
13. oktobra, nedelja. — Federacija SNPJ pevski krožki, koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
13. oktobra, nedelja. — Washington ZSZ — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
19. oktobra, sobota. — Honor Guards SDZ. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
20. oktobra, nedelja. — Miss Bernice Novak, koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
20. oktobra, nedelja. — 10-letnica krožka št. 3 Progresivnih Slovencev — igra in ples v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
20. oktobra, nedelja. — Slovenska ženska zveza št. 41 ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
26. oktobra, sobota. — Betsy Ross AFU — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
26. oktobra, sobota. — Carniola Tent No. 1288 The Maccabees Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. oktobra, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar". Igra v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. oktobra, nedelja. — 30-letnica društva "Vipavski raj", št. 312 SNPJ v Slovenskem domu na Holmes Ave.
27. oktobra, nedelja. — Waterloo Camp WOW — prireditel v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Road.
1. novembra, petek. — State Highway, ples v avditoriju Slov. nar. doma.
2. novembra, sobota. — Društvo "Danica" št. 11 SDZ. Ples v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.
3. novembra, nedelja. — Glasbena Matica. Koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

THE ARMY GOES BACK TO THE HORSE... The horse has come back into his own with the U.S. constabulary forces now on duty patrolling some 1,600 miles of German border along the Czech and Russian frontiers. Here Pvt. Manuel Ward, standing, is inspecting the pass of a civilian from the Ukraine, while Pvt. Gene Robbins sits in his horse. Both GIs are from Troy, Ohio. Maj. Gen. Ernest Harlan, who rides a grasshopper plane commands the unit.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Nov dokaz, da je vera svobodna v Sloveniji

Te dni smo dobili v roke dve pismi, katere je pisal Alojz Planinšek iz vasi Račice, fara Stanega pri Litiji, svoji sestri Mrs. Frances Vehar v Tarentum, Pa. Planinšek je bil župan občine Trebeljevo skozi tri leta in pol pod nemško okupacijo in je vse zadeve dobro izpeljal. Med drugim pravi tudi sledeče:

"Tukaj smo vedno dajali za žene, ki so imele moške v hosti, denar, hrano za brigade in še seno in detelje za njih konje. Pri špeli so bile skoraj zmeraj brigade.

"Če bi slovanskih narodov ne ljubil Bog in Marija, bi ne pomagalo nič. Saj so ljudje pri vseh kapelah vse večere molili in peli litanije. Jaz sem dvakrat dobil pri Mrtavosovem znamenju pri sv. Antonu ljudi zbrane, ko sem moral vedno iti okrog po poslih in ravno ko sem enkrat prišel k njim, pridejo tudi od Francelna dol partizani. Bilo jih je 35 in so se vsi udeležili skupno z nami molitve za mir in zmago. In res smo bili uslišani.

"Belogardisti so se predstavljali za verne in proti komunizmu, pa so bili največji izdajalci naroda. Sedaj nam pustijo cerkev svobodno. Zato je narod vesel in zadovoljen, če je prav

ločena od države. Saj je prav, da duhovnik ne vodi politike.

"K maši hodimo v štango in otroci tudi v prejšnjo šolo, kot smo mi hodili. Župnika imamo pa dobrega, je bil tudi on dve leti v partizanih. Sedaj pa vedno prireja igre. Imamo veliko dvorano in že je vse za silo pokrito. Samo pri špan še ni. Drugo je ostalo vse nepoškodovano. Cerkev je nedotaknjena od vojne. Jaz sem bil med vojno tudi cerkveni blagajnik in sem moral vse v nemščini pisati. Pa vendar so nam take reči pustili pri miru.

"Ravno v četrtek bo sv. Anton in v nedeljo 16. junija bo veliko romanje tukaj. Blagoslovilo se bo tudi novo kapelo, ki so jo postavili tam, kjer je bil včasih šotor za evangelij, v spomin na strašne vojne, ker ni bila štanga veliko prizadeta.

"Imamo sedaj kar dve učiteljici, prav luštne Gorenjke, partizanke. Saj takega komunizma se ni za bati, dokler nam bodo pustili svobodno veroizpoved vseh različnih vrst.

"Drugče pa v štangi ni bilo izdajalcev. Štirje so bili pri belogardistih in so že vsi doma, ker niso imeli nič nad seboj.

"Alojz Planinšek.

Ne bo miru, dokler ne bodo odšli zadnji fašisti

Mrs. Mary Konestabo, 19808 Arrowhead Ave., je prejela dve pismi od svoje nečakinje Tilke Zadnik, ki služi sedaj kot bolničarka v nekem zavodu v Val-doltra pri Kopru. V svojem drugem pismu pravi, da primorski Slovenci ne odnehajo z bojem, dokler ne odidejo iz slovenske zemlje zadnji fašisti in dokler ne bo vsa Primorska s Trstom vred priključena Jugoslaviji. Sedaj je tam še vse zmešano, ker nimajo nobenega pravega gospodarja. Toliko so se borili in žrtvovali za svobodo, pa niso bili uslišani. Prvo pismo pa je sledeče vsebine:

"Pregarje, 12. maja 1946.

"Draga Teta in ostali!

"Hočem Vam napisati en par vrstic, v katerih Vas najprej lepo pozdravim. Prejela sem tudi precej obleke, samo mi je vse bolj majhno, pa bom popravila. Saj nisem imela ničesar za obleči, ker so bili vse Nemei in fašisti oropali, tako da so nam ostali samo zidovi. Obleko so nam bili pobrali in vso živino, vse so vzeli, kar je bilo zanje. Še skrivati se je bilo

treba pred njimi na svojem domu. Pa smo vse prenesli in se borili za svobodo in boljšo bodočnost.

"V februarju 1945 smo imeli še enega konja, ki so nam ga dali partizani, ker nismo imeli nič živine. Dne 15. februarja 1945 so prišli ob 9. uri zvečer domači izdajalci nas strašiti in so nam tedaj vzeli še tega konja. Grozili so nam, da nas bodo odpeljali, da delamo za partizane.

"Ob tistem času sta prišla res dva partizana od Hrblanove hiše proti naši hiši, ker nista vedela, da so pri nas belogardisti. Tedaj zavpije eden: Stoj, partizani so tukaj! Tedaj skočijo iz naše hiše in zaropota brzostrelka, ki je ranila našega hrabrega borca, ki je bil iz vasi Trnje. Bil je komandant Ilirske Bistrice. V tem so zbežali iz vasi in vzeli s seboj našega konja. Pa naj ga imajo, samo da so nas pustili še žive.

"Ko so odšli, zaslišim vpitje, poslušam in spoznam glas našega hrabrega borca, ko kliče na pomoč, ker je bil ranjen. Jaz

sem bila tedaj na terenu postavljena za bolničarko. Hitro pripravim obveze in tečem mu rešiti življenje. Bil je v treh krajih težko ranjen. Bala sem se, da bo umrl. Jaz in Ančka Valinova in Linč, tamladi in en Kuretov fant, smo hitro vzeli eno lojtro, ga položili gori in ga odnesli v en bunker, ki smo ga imeli pod zemljo v Teškovcah. Tako v težkem smo ga nosili samo mi štirje in tudi v velikem strahu, pa samo da smo rešili življenje našemu hrabremu borcu, po imenu Miha Žele. Bila sem tri mesece pod zemljo, ko sem prevezovala rane in nosila iz Pregarja živce, pa samo ponoči sem ga nosila notri, ker po dnevi so zmeraj hodili Nemei in četniki po rebrih in tudi po vrhu nas; mi smo bili spodaj, oni pa zgoraj.

"Pa smo vse prenesli. Zdaj si mislim, da ne bi več mogla tako reševati življenj. Tistikrat pa bolj ko je bilo temno in pozno ponoči, rajši smo šli, ker je bilo bolj varno. Tudi če so hodili, nas niso videli in mi smo se lahko skrili in ušli pred sovražnikom.

"Borili smo se za osvoboditev naše zemlje in zato, da bomo priključeni k Federativni demokratični republiki Jugoslaviji. Žal, naša želja še ni izpolnjena. Mi hočemo Trst. Trst je naš in naš mora biti. Saj tukaj v Trstu so vedno manifestacije. Tudi jaz sem bila 1. maja letos tam, je bilo toliko ljudstva, da vam ne morem popisati, kako krasno je bilo. Za Trst se bomo še borili, ker smo ga mi osvobodili, so naše žrtve padle za Trst, ali zdaj pa da mi ne smemo svobodno hoditi niti v Trst. Mi hočemo, da se Trst priključi k Titovi Jugoslaviji, potem bomo šele ozdraveli in to se mora zgoditi, to mi hočemo, da živimo skupno v svobodni Jugoslaviji.

"Pri nas doma je mir in svoboda. Samo ker se ni priklju-

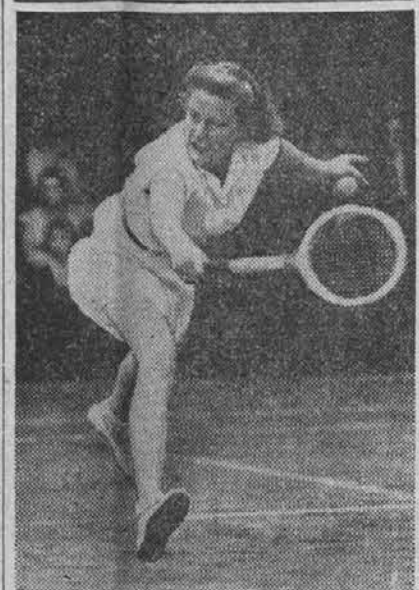
Vaš donesek za otroško bolnico v Sloveniji bo znak ljubezni in spoštovanja do potrebnih. V ta namen lahko prispevate tudi v uradu "Enakopravnosti".

čena Julijska krajina k Jugoslaviji, nas boli. Ko se to zgodi, bomo živeli v miru in svobodi. Zdaj je še vse razdrto in smo brez blaga, se ne more kupiti še ničesar, imamo samo kar dobimo na karte.

"Sporočam, da bom tudi jaz šla v službo, da bi kaj pomagala doma, samo če bom zdrava in če bo šlo vse po sreči. Vas pozdravljam še enkrat,

"Tilka Začnik".

NEW TENNIS QUEEN... Pauline Betz, California star, who took the world's women's tennis crown at Wimbledon, England, when she defeated Louis Brough, Beverly Hills, Calif., in straight sets in what was an all-American final.

HONOR CAMP FIRE LEADER... Edith M. Kempthorne Extension Fund has recently been established in honor of Edith Kempthorne who has served the cause of Camp Fire since its beginning. Fund will carry on her work.

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitro postreženo. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 E. 61 St.
HE 2730

KADAR RABITE zobozdravniško oskrbo

POJDIITE K ZANESLJIVEMU ZOBODRAVNIKU
Naš urad se nahaja na enem prostoru že 25 let. Za prvi obisk ni treba določiti časa - pridite kadarkoli - pozneje pa se bo delo, kakršnokoli želite v zobozdravniški stroki, izvršilo ob času ko vam bo najbolj prikladen.

PRVOVRSTNO DELO PO ZMERNIH CENAH. VAM NAPRAVI
DR. J. V. ZUPNIK
6131 St. Clair Ave.
v posloplju North American bank
VHOD NA STRANI E. 63 ST.

DEKLETA IN ŽENE za fine Sterling gubnje, suits ali FUR COAT, direktno iz tovarne po najnižjih cenah v Clevelandu, na Will-Call pokličite

Benno B. Leustig
1034 ADDISON ROAD
ENDicott 3426

PROSTOVOLJNI DELAVCI ZAVAROVANI ZA PRIMER NESREČE

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

Na podlagi zakona o pooblastilu vladi za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva je zvezna vlada na predlog ministra za delo izdala uredbu o zavarovanju oseb, zaposlenih pri prostovoljnem delu za obnovo države, za primer nesreče. Ta uredba je objavljena v zveznem Uradnem listu 4. junija t. l. in velja od tega dne.

Osebam, ki sodelujejo pri prostovoljnih delih za obnovo države daje Osrednji zavod za socialno zavarovanje v primeru nesreče pri delu ustrezne dajatve, kakor svojim zavarovancem. Kot podlago za odmero dajatev je vzeti predpisani srednji zaslužek nekvalificiranega odraslega delavca, pri osebah, ki opravljajo kvalificirana dela pa srednji zaslužek kvalificiranega delavca.

Stroški za dajatve po tej uredbi gredo v breme sklada za obnovo in pomoč opustošenim krajem.

Natančnejše določbe za izvajanje te uredbe predpiše zvezni minister za delo, podrobne določbe o načinu vračanja stroškov za zavarovanje pa zvezni finančni minister v sporazumu z ministrom za delo.

Zahvala Rdečemu križu Slovenije

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

Ljudska republika Slovenija šteje danes 890 ljudskih šol, 65 gimnazij, tri učiteljske in univerze, 36 srednješolskih dijaških domov, štiri visokošolske domove in 38 dijaških kuhinj. Vsi navedeni zavodi in ustanove spadajo pod ministrstvo za prosveto, ki izreka na tem mestu vse priznanje in zahvalo Glavnemu odboru Rdečega križa Slovenije.

Rdeči križ Slovenije je poslal vsem našim šolam prepotrebne

V blag spomin

treje obletnice smrti prelubljene in nepozabne soproge in matere

Johanne Doljak

ki je svoje mile oči zatisnila za vedno dne 30. julija 1943

Tri dolga leta v večnost so odšla, odkar Te, ljuba mati in draga soproga, krije črna zemlja. Tuga in bolest je v naših srcih, ker Te več med nami ni, a duh Tvoj blaženi, preveva med nami in spomin Tvoj drag nam ostane do konca naših dni!

Žalujoci ostali:

John Doljak, soproga
John, Frank, Rudolph, Joseph in Anthony, sinovi
Mary, poročena Primosch, in Jean, hčeri
zet, sinah in vnuki

Cleveland, O., dne 30. julija 1946.

lekarni, opremil dijaške kuhinje in oskrbel mnogim internatom postelje, stole, odeje in perilo. S tem svojim velikim delom je dokazal več kot razumevanje težav in potreb v povojnih razmerah in omogočil revnim, od težke borbe prizadetim dijakom redno šolanje.

Na tisoče in tisoče paketov je bilo poslanih prav našim srednješolcem, ki z učenjem in delom znatno krepijo svoje mlade dragocene sile in utrjujejo našo ljudsko oblast. RKS je posvetil še prav posebno pozornost naši mladini, da ne bo omagala na poti do znanja, da se ne bo trudila pri usposabljanju za samostojno delo.

Ministrstvo za prosveto se v polni meri zaveda pomoči s strani RKS in ugotavlja smotno upravljanje s članarino, ki je tiščem naše osnovnošolske, srednješolske in visokošolske mladine priskočila v pomoč z najpotrebnejšim. Našo učečo se mladino in njene starše pozivamo, da podpro organizacijo Rde-

Naprodaj

ste dve hiši na eni loti. Za podrobnosti se poizve po telefonu: KEnmore 4899.

VAŠI ČEVLJI

bodo zgledali kot novi, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvotno delo.

Frank Marzlikar

16131 St. Clair Ave.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd., IV 4221

Se pripravljamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

PRIJATELJ Appliance Service

Jamčena posluga na pralnih strojih, čistilcih, likalnikih, itd.

1142 East 66th St.

Tel.: EX 2680 na domu: EX 3985

Želi se

2 ali 3 sobe v najem za priletna zakonca brez otrok. Najsiho kjer koli v Clevelandu. Kdor ima kaj primerne, je prošnja, da sporoči telefonično na KE 5800.

Sprejme se

izurjeno strežajko

ZA DELO V TOČILNICI v collinwoodskem okrožju. Večerno delo in dobra plača. Zglašite naj se samo kvalificirana oseba. Naslov se poizve v uradu tega lista.

PRIJATELJ RADIO SERVICE

1142 East 66th Street
EX 2680 ali EX 3985

Jamčimo naša popravila na radio aparatih za na dom, avto in na portable aparatih.

Al's Radio & Electric Service

1011 East 64th Street
Albin Zbacnik, lastnik
Popravljamo radio aparate in električne predmete
Prvovrstno delo in točna postrežba

POPRAVILA

izvršimo na radio aparatih, pralnih strojih in električnih ledenicah ter drugih električnih predmetih. Vse delo je jamčeno. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo.

ST. CLAIR APPLIANCE COMPANY

7502 St. Clair Ave.
ENDicott 7215

DIE - SETTERS

Stalno delo
Dobra plača od ure pri stari clevelandski firmi
Zglašite se pri Mr. Donahue
U.S. EMPLOYMENT SERVICE
1242 West 3rd Street

čega križa Slovenija in da se vselej pravočasno odzovejo vsakemu pozivu, s katerim se Rdeči križ Slovenije obrača do njih.

Ministrstvo za prosveto.

PUNCH PRESS OPERATORICE

Plača od ure in kosa
40 ur — 5 dni
Zglašite se pri Mr. Donahue
U.S. EMPLOYMENT SERVICE
1242 West 3rd Street

DRILL PRESS

Multiple Spindle Set-up delavci

Samo izurjeni
Dobra plača od ure

WEATHERHEAD CO.

300 E. 131 St.

L I V A R J I

1.-2. in 3. shift

Za moške, ki hočejo stalno delo. Visoka plača od ure in od komada

Dobre delovne razmere

Izvrstna prilika za veterane, ki se hočejo izvežbati v izurjenem delu.

Monarch Aluminum & Mfg. Company

9301 DETROIT AVE.

ZA PREKLADANJE TOVORA

Nickel Plate tovarno skladišče
E. 9th St. in Broadway

Plača 93½c na uro
Čas in pol za nad 8 ur
Zglašite se pri

Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R.R. Co.

E. 9th & Broadway

Preddelavec za PUNCH PRESSER

2. shift

Mora biti izurjen izdelovalec orodja (toolmaker)

Izborna plača od ure

WEATHERHEAD CO.

300 E. 131 St.

LATHE DELAVCI

nočni shift

5. zv. do 2. zj.

Morajo biti zmogni čitati "blue print" in vzpostaviti lastne stroje

Morajo imeti lastno orodje. Visoka plača od ure.

YODER CO.

5500 WALWORTH AVE.

ASSEMBLERS

nočni shift

5. zv. — 2. zj.

Izurjeni na srednje težkih in težkih strojih

Morajo imeti lastno orodje. Visoka plača od ure.

YODER CO.

5500 WALWORTH AVE.

POMOČNICE ZA KAFETERIJO

in pomivalke posode
Stroj omiva posodo
Prijetni delovni pogoji
Dobra plača od ure
Zglašite se v

Employment Office

TELLING BELLE-VERNON CO.

3740 Carnegie Ave.

Die Repairmen

Die Makers

Punch Press Operators

Dobra plača od ure za izkušene moške

Geometric Stamping Co.

1111 East 200th St.

Let's Explore Ohio

The Golden Lamb—Lebanon.
COURTESY—THE STANDARD OIL CO. (OHIO) NO. 8

For those who like the scenery well seasoned with history, or their history well seasoned with scenery, a drive through the area around Lebanon in southwest Ohio will prove well worthwhile. West of Lebanon on Route 350 are remains of those prehistoric Ohioans—the Mound Builders.

At Fort Ancient, a fortified area surrounded by 3½ miles of continuous embankments, the Ohio State Historical and Archaeological Society has constructed a museum. This shows modern-day Ohioans the handiwork of the long-ago inhabitants of the Buckeye State.

The fort itself is on a flat, open tableland overlooking the little Miami River. It served as a refuge for the people of the entire valley from powerful foes.

In Lebanon itself on the Cincinnati Pike is the newest acquisition of the Ohio State Historical and Archaeological Society. It is The Durbin Ward House, an architectural treasure which contains an authentic document of the community and the times.

Built more than a century ago, it has never been remodeled or modernized.

The house was constructed by J. Milton Williams, the prosecuting attorney of Warren County, and later an Ohio legislator. It was later occupied by Durbin Ward, the first man in Warren County to answer President Lincoln's call for volunteers.

In the house are many of the possessions of early Ohio settlers. The building and its contents serve to carry us back to the early days of the state.

In Lebanon is the Golden Lamb—Ohio's oldest hotel. It opened in 1803 as a 2-story log-cabin tavern. In 1815 a new brick building was erected, which is a part of the present hotel.

The guest register includes the names of ten presidents of the United States and many other famous personages.

The building itself is listed in the historic American Building Survey of the United States Department of the Interior.

From Lebanon it is only a short distance south to Cincinnati with its fine parks, its interesting zoo, its great Union Terminal, its art galleries, and other attractions.

Northeast of Lebanon is the tallest mound in Ohio—Miami-burg Mound—68 feet high.

And only a little north of Miami-burg is Dayton with its world-famous Wright Field, where so many of the airplane improvements of the last war were developed and tested.